TAQRIZ

Dars ishlanmasi, maqola, bitiruv malakaviy ishi va kitobga taqriz: tahrirlanadigan blanka va to‘rt shartli o‘quv misoli

Tahrirlanadigan qism. Kvadrat qavslarni o‘z ma’lumotingiz bilan almashtiring; keraksiz bandlarni o‘chiring. Qabul qiluvchi bergan shakl bo‘lsa, o‘sha shakldan foydalaning.

Sarlavha qismi

[Muallifning lavozimi yoki kursi, F.I.Sh.]ning «[ish nomi]» mavzusidagi [ish turi: dars ishlanmasi, maqola, bitiruv malakaviy ishi, o‘quv qo‘llanma]ga

TAQRIZ — alohida qatorda, sahifa o‘rtasida

Kirish

Ish haqida: [hajmi va tuzilishi — necha bet, nechta bob yoki bosqich; kimga mo‘ljallangani].

Mavzuning dolzarbligi: [mavzu nega muhim — 1–2 gap].

Mazmun tahlili

Mazmuni: [qismlar bo‘yicha qisqa bayon — nima yoritilgan].

Yutuqlari: 1) [aniq misol — bet, bob yoki bosqich bilan]; 2) [aniq misol]; 3) [aniq misol].

Kamchilik va takliflar: 1) [nima yetishmaydi va qanday tuzatish mumkin]; 2) [taklif].

Xulosa

Umumiy baho: ko‘rsatilgan kamchiliklar [ishning qiymatini pasaytirmaydi yoki ishni qayta ko‘rib chiqishni talab qiladi].

Ish [qaysi talablarga] javob beradi va uni [nashrga, himoyaga yoki amaliyotda qo‘llashga] tavsiya etaman.

Taqrizchi

Taqrizchi: [lavozim, ilmiy daraja yoki malaka toifasi] [imzo] [F.I.Sh.] · [kun.oy.yil]

Imzo tasdig‘i: [taqriz so‘ragan tashkilot talab qilsa].

Ish turiga qarab nimaga e’tibor beriladi

Jadvaldagi savollarga javob yozsangiz, taqrizning asosiy qismi tayyor bo‘ladi.

Ish turi	Asosiy savollar
Dars ishlanmasi	Maqsad o‘lchanadigan natija ko‘rinishidami? Bosqichlar va vaqt taqsimoti mantiqlimi? Usul va topshiriqlar sinf darajasiga mosmi? Baholash mezoni bormi?
Maqola yoki tezis	Mavzu va maqsad aniqmi? Usul va dalillar tushunarli bayon qilinganmi? Xulosalar natijalardan kelib chiqadimi? Manbalar to‘g‘ri ko‘rsatilganmi?
Bitiruv malakaviy ishi	Mavzu dolzarbmi? Ish mustaqil bajarilganmi? Maqsad va natijalar bir-biriga mosmi? Xulosa va takliflar asoslanganmi? Ish talab bo‘yicha rasmiylashtirilganmi?
Kitob yoki o‘quv qo‘llanma	Mazmun o‘quv dasturiga mosmi? Mavzular izchil joylashganmi? Til o‘quvchi yoshiga mosmi? Mashq va javoblarda xato yo‘qmi?

Bu tasdiqlangan rasmiy shakl emas. Taqriz so‘ragan tashkilot — nashriyot, jurnal tahririyati, kafedra yoki metodika xizmati — o‘z shakli va mezonlarini bergan bo‘lsa, o‘shandan foydalaning. Taqrizni ishni to‘liq o‘qib chiqqan mutaxassis o‘z nomidan yozadi va imzolaydi; misollardagi baholarni o‘z ishingizga ko‘chirmang.

TO‘LDIRILGAN O‘QUV MISOLLARI

Quyidagi matnlar tuzilmani ko‘rsatish uchun yozilgan. Ulardagi odamlar, tashkilotlar, raqamlar va voqealar to‘qima. Ularni haqiqiy hujjat sifatida topshirmang.

1-misol. Dars ishlanmasiga taqriz

Shartli maktabning matematika o‘qituvchisi A ning 6-sinf uchun «Maxraji har xil kasrlarni qo‘shish» mavzusidagi dars ishlanmasiga TAQRIZ

Dars ishlanmasi 45 daqiqalik yangi bilim berish darsiga mo‘ljallangan va besh bosqichdan iborat. Mavzu o‘quv dasturiga mos: kasrlar ustidagi amallar keyingi mavzular uchun tayanch bo‘ladi.

Yutuqlari: 1) dars maqsadi o‘lchanadigan natija ko‘rinishida yozilgan: «o‘quvchi maxraji har xil ikki kasrni qo‘sha oladi»; 2) har bir bosqich uchun vaqt ko‘rsatilgan; 3) mustahkamlash uchun uch darajadagi topshiriqlar berilgan.

Kamchilik va takliflar: 1) juftlikda ishlash bosqichida baholash mezoni yo‘q — uni qo‘shish kerak; 2) dars yakuniga 5 daqiqalik qisqa test kiritish foydali; 3) ko‘rgazma sifatida kasr doiralaridan foydalanish mumkin.

Xulosa: ishlanma metodik talablarga javob beradi. Takliflar hisobga olingach, uni dars jarayonida qo‘llashga va metodbirlashmada muhokama qilishga tavsiya etaman.

Taqrizchi: metodbirlashma rahbari B · 12.11.2026; haqiqiy imzo qo‘yilmagan.

2-misol. Maqolaga taqriz

Shartli muallif A ning «Boshlang‘ich sinflarda ovoz chiqarib o‘qish mashqlarining ahamiyati» nomli maqolasiga TAQRIZ

Maqola 6 betdan iborat: annotatsiya, kirish, asosiy qism, xulosa va adabiyotlar ro‘yxati (9 ta manba). Mavzu dolzarb: o‘qish ko‘nikmasi boshqa fanlarni o‘zlashtirishga ham ta’sir qiladi.

Yutuqlari: 1) muallif bitta sinfda 8 hafta davomida o‘tkazgan kuzatuvini tasvirlagan va natijani jadvalda bergan; 2) xulosalar keltirilgan ma’lumotlardan kelib chiqadi; 3) matn tushunarli tilda yozilgan.

Kamchilik va takliflar: 1) kuzatuv bitta sinfda o‘tkazilgani xulosada cheklov sifatida ko‘rsatilmagan; 2) 3-jadvalda o‘lchov birligi yozilmagan; 3) ikki manbaning nashr yili matnda va ro‘yxatda har xil.

Xulosa: ko‘rsatilgan kamchiliklar tuzatilgach, maqolani konferensiya to‘plamida nashr etishga tavsiya etaman.

Taqrizchi: kafedra dotsenti B · 12.11.2026; haqiqiy imzo qo‘yilmagan.

3-misol. Bitiruv malakaviy ishiga taqriz

Shartli oliygoh talabasi A ning «Kichik korxonada mijozlar murojaatlarini hisobga olishni takomillashtirish» mavzusidagi bitiruv malakaviy ishiga TAQRIZ

Ish kirish, ikki bob, xulosa, adabiyotlar ro‘yxati (32 ta manba) va 3 ta ilovadan iborat; hajmi 58 bet. Mavzu amaliy ahamiyatga ega: murojaatlar hisobi xizmat sifatini baholashga asos bo‘ladi.

Yutuqlari: 1) maqsad va vazifalar xulosadagi natijalarga mos; 2) ikkinchi bobda shartli korxonaning uch oylik ma’lumoti tahlil qilingan; 3) takliflar hisob-kitob bilan asoslangan; 4) ish belgilangan talablar bo‘yicha rasmiylashtirilgan.

Kamchilik va takliflar: 1) birinchi bobda so‘nggi besh yilda chiqqan manbalar kam; 2) 2.2-banddagi diagrammalarga izoh berilmagan; 3) takliflarni joriy etish xarajati hisoblanmagan.

Xulosa: ko‘rsatilgan kamchiliklar ishning umumiy qiymatini pasaytirmaydi. Ish bitiruv malakaviy ishlariga qo‘yiladigan talablarga javob beradi va himoyaga tavsiya etiladi.

Taqrizchi: shartli «Namuna-1» korxonasi bo‘lim boshlig‘i B · 12.11.2026; haqiqiy imzo va muhr qo‘yilmagan.

4-misol. Kitobga taqriz

Shartli muallif A ning «5-sinf uchun matnli masalalar to‘plami» nomli o‘quv qo‘llanmasiga TAQRIZ

Qo‘llanma 96 betdan iborat: 6 bo‘lim, 240 ta masala va javoblar. U 5-sinf matematika dasturidagi mavzular tartibida tuzilgan, darsda va uy vazifasida foydalanishga mo‘ljallangan.

Yutuqlari: 1) masalalar osondan murakkabga qarab joylashtirilgan; 2) har bo‘lim boshida yechim namunasi berilgan; 3) masala shartlari kundalik hayotga yaqin va tushunarli tilda yozilgan.

Kamchilik va takliflar: 1) 4-bo‘limdagi 7 ta masalaning javobi berilmagan; 2) ayrim chizmalar mayda, chop etilganda o‘qilishi qiyin; 3) har bo‘lim oxiriga o‘z-o‘zini tekshirish testini qo‘shish foydali bo‘ladi.

Xulosa: kamchiliklar tuzatilgach, qo‘llanmani nashrga va darsda qo‘shimcha material sifatida qo‘llashga tavsiya etaman.

Taqrizchi: oliy toifali matematika o‘qituvchisi B · 12.11.2026; haqiqiy imzo qo‘yilmagan.